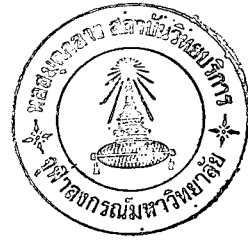

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความเป็นปึกแผ่นของสังคม และการสร้างบูรณภาพทางการเมือง จากอิทธิพลของการศึกษานี้ทำให้การทุ่มเทเงินทองจัดการศึกษาแก่พลเมืองของประเทศเป็นการใหญ่ โดยเล็งเห็นว่า การลงทุนจัดการศึกษา เป็นการลงทุนในทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง ฉะนั้นสิ่งที่คาดหวังจากการลงทุน ก็คือ ผลผลิตทางการศึกษาที่คุ้มค่า การจะได้ผลผลิตที่คุ้มค่าออกมานั้นก็ต้องมีขบวนการผลิตที่ถูกต้อง นั่นก็คือ การศึกษาที่ดีต้องมีหลักสูตร ครู ตำรา - แบบเรียน อุปกรณ์ การเรียนการสอน การอบรม การจัดกิจกรรมที่ดี รวมทั้งการบริหารอำนวยการที่ดีด้วย¹ ประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ประชาชนได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีมาตรฐานการครองชีพสูงและมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังเช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น รัสเซีย เป็นต้น การที่จะพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศเหล่านี้ ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้บรรลุถึงจุดหมายก็คือ คุณภาพของคน ถ้าประชากรในประเทศมีคุณภาพดีแล้วปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะแก้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹บุญถิ่น อัตถากร, "แนวนโยบายการผลิตครูในอนาคต," เอกสาร
ชุดเผยแพร่การศึกษา อันฉบับที่ 10 งานพัฒนาการศึกษา (กองเผยแพร่การศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2514) หน้า 12.

ไขไปได้โดยง่าย การที่จะพัฒนาตัวบุคคลให้มีคุณภาพนั้น เครื่องมือที่ดีที่สุด ก็คือ การศึกษา² ความจริงประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษามานานแล้ว ดังจะเห็นได้จากการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2464 และ พ.ศ. 2483 ตามลำดับ

งานการศึกษาผู้ใหญ่ รัฐบาลได้มอบให้กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้จัดดำเนินงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยทางกองการศึกษาผู้ใหญ่ได้จัดให้การศึกษาแก่ประชาชน ทางคานสายสามัญและสายอาชีพ สำหรับการศึกษายสายสามัญจัดว่าเป็นงานสำคัญและงานชิ้นแรกของกองการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งได้จัดดำเนินงานเป็น 3 ประเภท คือ การศึกษาผู้ใหญ่ภาคหลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 1 - 5 และการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ทั้ง 3 ประเภทนี้ มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน และเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว จะได้รับประกาศนียบัตรเทียบเท่ากับนักเรียนภาคกลางวัน เช่น การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 4 จะได้รับประกาศนียบัตรเทียบเท่าประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น

เนื่องจากการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับที่ 4 อยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้ให้เรียนแตกต่างกัน กล่าวคือ มัธยมศึกษาตอนต้นกำหนดระยะเวลาเรียน 3 ปี ส่วนการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 กำหนดเพียง 1 ปีครึ่ง เท่านั้น และเมื่อเรียนจบตามหลักสูตรทั้งสอง ต่างก็จะได้ประกาศนียบัตร มีศักดิ์และสิทธิเท่ากัน ดังนั้นจึงเป็นที่น่าศึกษาว่า ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรทั้งสองนั้น จะมี

²วิรุพฺพช วิเชียรโชติ "สังคมไทยสมัยพัฒนา" พัฒนาวิถด 6
(พระนคร : ไทยพณิชยการจำกัด 2513) หน้า 83.

ความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกันหรือไม่ ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารการศึกษานำไปพิจารณา แก้ไข ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงควมจึมสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 เปรียบเทียบกับความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการศึกษเปรียบเทียบรวมทุกภาค (ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง) ในภาคเดียวกันและระหว่างภาค

สมมติฐานการวิจัย

เนื่องจากการสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นนั่นเป็นความมุ่งหมายทางการศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่ง และการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 กับการจัดการมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่เรียนในหลักสูตรคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ผู้ที่เรียนจบตามหลักสูตรทั้งสองจะได้รับการประกาศนียบัตรซึ่งมีศักดิ์และสิทธิเท่ากันอีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ไม่แตกต่างกัน
 - 1.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ในภาคกลาง ไม่แตกต่างกัน
 - 1.2 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 ในภาคเหนือ ไม่แตกต่างกัน

- 1.3 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่แตกต่างกัน
- 1.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคใต้ ไม่แตกต่างกัน
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาในภาคต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.1 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบปรากฏว่าสมมติฐานข้างบนนี้ถูกปฏิเสธ ก็จะทดสอบต่อไปว่า

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 สายสามัญ ที่จะจบการศึกษาในภาคปลาย ปีการศึกษา 2518 ในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
2. ผู้ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 จากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ใช้เป็นสถานที่สอนนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 คว ในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา ไขว้คโดยแบบสอบการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นจากการดัดแปลงแบบสอบการแก้ปัญหาของ ครอสส์และแกเออร์ (Cross and Gaier)

4. การศึกษานี้ไม่ศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ วุฒิภาวะ
สภาพแวดล้อมทางสังคม ฐานะ เศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา

ขอตกลงเบื้องต้น

1. วิธีการแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบการแก้ปัญหา
ของครอสส์และ แกเออร์ (Cross and Gaier) นั้นสามารถนำมาใช้วัด
ความสามารถในการแก้ปัญหาของคนไทยได้
2. วัน เวลา ในการสอบที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความสามารถใน
การแก้ปัญหาของผู้สอบ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้วัดได้
โดยคะแนนสอบปลายปี ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษามหาวิทยาลัยระดับที่ 4 ใช้วัดได้โดยคะแนนของผลสอบทุกวิชาที่เรียนมาแล้ว
4. การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูผู้สอนในแต่ละหลักสูตร
ถือว่าอยู่ในเกณฑ์เดียวกัน
5. ผู้วิจัยถือว่าตัวอย่างประชากรมีความตั้งใจจริงในการทำแบบสอบ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพทางอารมณ์ จิตใจและร่างกาย

ตลอดจนสื่อสารมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ อาจมีอิทธิพลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยจะได้ทราบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 สายสามัญ เท่าเทียมกันหรือไม่ เนื่องจากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง รับรองใบรับรองและประกาศนียบัตร นักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 สายสามัญ อยู่ในระดับมาตรฐานเดียวกันกับหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น³

2. ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางของการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจะได้ทราบว่า จะต้องปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่หรือไม่อย่างไร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 สายสามัญ และจะสำเร็จการศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2518

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518

³กรมสามัญศึกษา, หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4 (ประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น), (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517).

ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง จำนวนคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบ นั่นคือ นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามมาก เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาลึกซึ้ง นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามน้อย เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาคำ

นักศึกษา หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ าระดับที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย